

50107210 : สาขาวิชาประวัติศาสตร์ศิลปะ

คำสำคัญ : พระพุทธโมเสจารย์เดินทางไปสืบพระพุทธศาสนาในลังกาทวีป

รจนาภา ประวงษ์ : การตีความภาพเล่าเรื่องพระพุทธโมเสจารย์เดินทางไปสืบพระพุทธศาสนาในลังกาทวีปตั้งแต่สมัยอยุธยาถึงสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น. อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ : ผศ.ดร.เชษฐ ติงสัจญ์. 193 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาที่มา ประวัติ การตีความ ภาพเล่าเรื่อง รูปแบบการแสดงออก วิเคราะห์เปรียบเทียบการตีความภาพเล่าเรื่อง และรูปแบบการแสดงออกของภาพเล่าเรื่องพระพุทธโมเสจารย์เดินทางไปสืบพระพุทธศาสนาในลังกาทวีปตั้งแต่สมัยอยุธยาถึงรัตนโกสินทร์ตอนต้น

ผลการวิจัยพบว่า

1. การตีความภาพเล่าเรื่องสร้างตามเนื้อหาที่สอดคล้องกับคัมภีร์พุทธโฆสนิทานเป็นส่วนใหญ่ ตอนสำคัญในการนำมาสร้างภาพจิตรกรรมได้แก่ตอนพระพุทธโมเสจารย์เดินทางไปลังกาทวีป และพบพระพุทธทศตะระหว่าง และตอนพระพุทธโมเสจารย์เดินทางถึงลังกาทวีป พบเหตุการณ์หญิงรับใช้ทะเลาะกันที่ทำนน้ำ

ในการใช้พื้นที่ในการแสดงออกของภาพเล่าเรื่อง พบว่า แม้มีพื้นที่มากพอ แต่จิตรกรรมบางที่เลือกทำ 1 – 2 ตอนเท่านั้น

2. รูปแบบการแสดงออกของภาพเล่าเรื่องมีระเบียบแบบแผนของตำแหน่งภาพเล่าเรื่องค่อนข้างแน่นอน และรูปแบบการสร้างภาพจิตรกรรมในตอนต่าง ๆ มีความสอดคล้องกับคัมภีร์พุทธโฆสนิทานในเนื้อหาหลัก ส่วนเนื้อหารองหรือรายละเอียดอื่น ๆ อาจมีการสร้างภาพจากสิ่งที่พบเห็นในยุคสมัยนั้นตามความคิดของช่าง

3. ความนิยมของภาพเล่าเรื่องในช่วงต้นรัตนโกสินทร์ พบว่า คงน่าจะมาจากการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรการเรียนพระปริยัติธรรม ในสมัยรัชกาลที่ 2 โดยพระสังฆราชมี ได้เปลี่ยนการเรียนพระไตรปิฎกจากเดิมเป็นการเรียนอรรถกถา ฎีกา จึงเป็นไปได้ว่าเรื่องพระพุทธโมเสจารย์น่าจะเป็นที่รู้จักมากขึ้น และอาจเป็นแรงบันดาลใจส่วนหนึ่งในการสร้างงานมากขึ้นในช่วงรัตนโกสินทร์ตอนต้นก็เป็นได้

ภาควิชาประวัติศาสตร์ศิลปะ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2552

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

50107210 : MAJOR : ART HISTORY

KEY WORD : THE JOURNEY OF BUDDHAGHOSA TO CEYLON

RUJAPA PRAWONG : THE IDENTIFICATION OF THE MURAL DEPICTIONS ON THE JOURNEY OF BUDDHAGHOSA TO CEYLON IN AYUTTHAYA AND RATTANAKOSIN PERIODS. INDEPENDENT STUDY ADVISOR : ASST. PROF. CHEDHA TINGSANCHALI, Ph.D.. 193 pp.

This research is aimed to study the concepts and the identification of murals depiction on the journey of Buddhaghosa to Ceylon in Ayutthaya and Rattanakosin periods. The conclusion can be summarized as follow;

1. Buddhaghosa Nithan also inspired several visual art forms ,as stories of the book found their expressions in mural paintings. Even though Buddhaghosa had a long journey to ceylon. But the Murals always showed only 2 popular scenes. They exhibited the scene ;

Buddhaghosa was in a ship on the India's ocean. He met Buddhdatta in the other ship. Then, he said greeting and gave something to him.

Buddhaghosa arrived in Ceylon. He met two slaves which disputed on pier. So, he wrote this situation on palm leaf for a witness.

2. The murals depicted on the same idea. They had certainly position. In addition, each of murals showed different details. It depended on painter's inspiration in that period.

3. The depiction of Buddhaghosa was well-known in early Rattanakosin period because of the religious perceptions changed. In the previous, Dhamma's education studied only texts from Tripitaka. But the Highest Hierophant contained the Buddhist commentary which explained the Buddha's doctrines in Dhamma's education. So, Buddhaghosa became a famous monk as a writer of these commentaries.

Department of Art History Graduate School, Silpakorn University Academic Year 2009

Student's signature

Independent Study Advisor's signature